

2

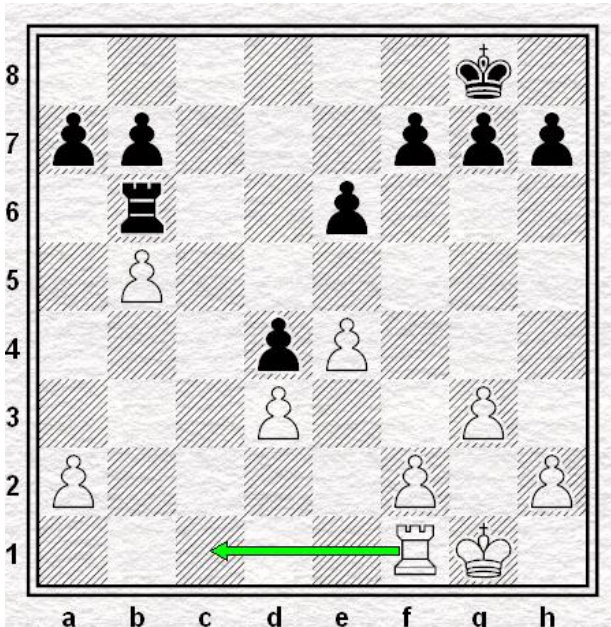
En het is schaakmat! Nou ja, bijna.

In deze les leer je matdreigingen herkennen. Een matdreiging is dat de andere speler schaakmat gezet kan worden als ie even niet oplet. Je kunt een matdreiging gebruiken om zelf een partij te winnen als je tegenstander het gevaar niet ziet. Je kunt het ook gebruiken om te voorkomen dat jezelf mat gezet wordt door een goede tegenzet te spelen.

Mat achter de paaltjes

Laten we beginnen met een veel voorkomende matdreiging.

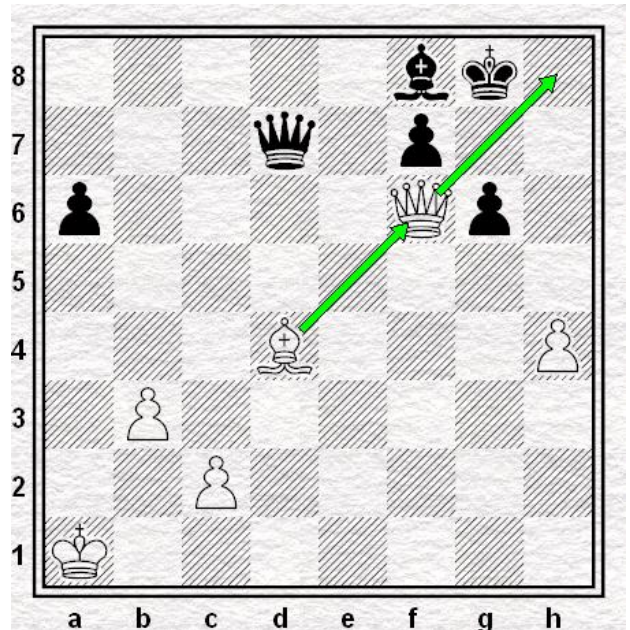
Opgave 1: Wit speelt Tf1-c1. Wat dreigt er?

In plaats van de pion op b5 te verdedigen speelt wit zijn Toren naar de open c-lijn. Een open lijn is een lijn waarop geen pionnen staan. Dat is een uitstekende plek voor een Toren. Zie je het gevaar voor zwart? Zwart kan nu de pion op b5 pakken met zijn Toren, maar dat is niet zo slim. Wat is een betere zet voor zwart?

Na de rokade staat de Koning veilig achter de pionnen. Maar nadat er pionnen geruimd zijn is het handig om een vluchtveld voor de Koning te maken. Zwart heeft dat niet gedaan. De Koning staat opgesloten achter de pionnen. Wit dreigt zwart mat te zetten door zijn Toren over de c-lijn op de 8^e rij te zetten. Zwart kan door een pion op te spelen, bijvoorbeeld van h7 naar h6, een vluchtroute voor zijn Koning maken.

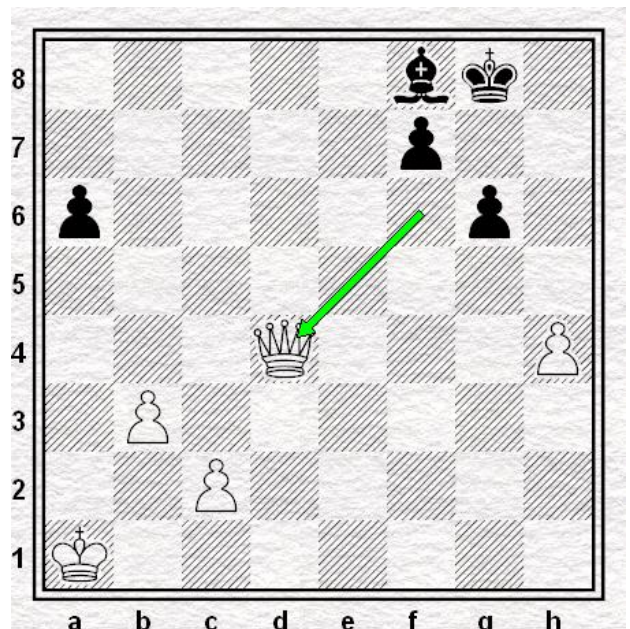
Aanval over de diagonaal

Een andere veel voorkomende aanval is een aanval over de diagonaal. Dat is een moeilijk woord voor de schuine lijn die loopt van a1 tot h8 en van h1 naar a8. In de volgende stelling zie een aanval over a1 naar h8.

Opgave 2: Wit dreigt Df6-h8 mat. Is er nog een verdediging voor zwart?

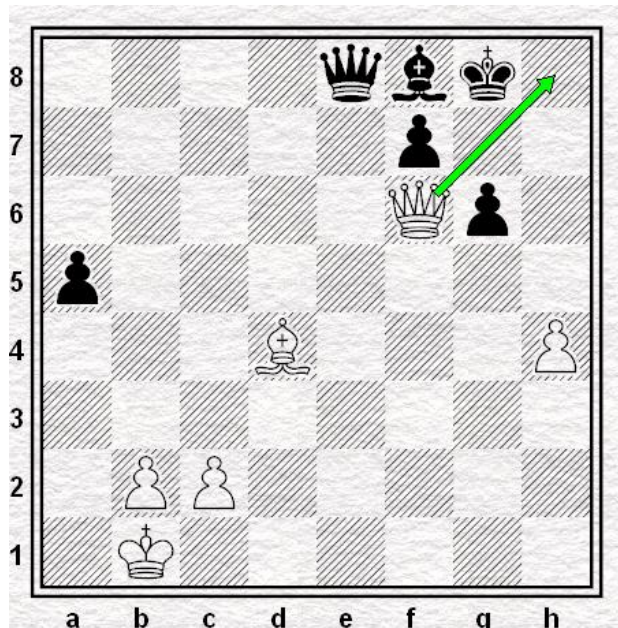
Wit wil zwart graag mat zetten op h8. De Loper van d4 geeft de Dame rugdekking, zodat zwart de Dame niet mag slaan op h8. Heeft zwart nog een goede tegenzet tegen deze dreiging van wit? De Koning kan niet vluchten naar h7, want Df6-h8 is ook dan mat. Er kan ook geen vluchtroute gemaakt worden, bijvoorbeeld door de Loper van f8 weg te spelen. Er zit niets anders op dan dat zwart mat gezet wordt. Of, wacht eens even... Zwart kan een aanvaller slaan, namelijk door Dd7xd4+. Dan is hij wel zijn Dame kwijt tegen een Loper. Of toch niet? In de vorige les hebben we een penning geleerd. Zwart kan de Dame terugwinnen door een penning te spelen.

Opgave 3: Zwart aan zet en wint de Dame terug.

Verdedigen door ruilen

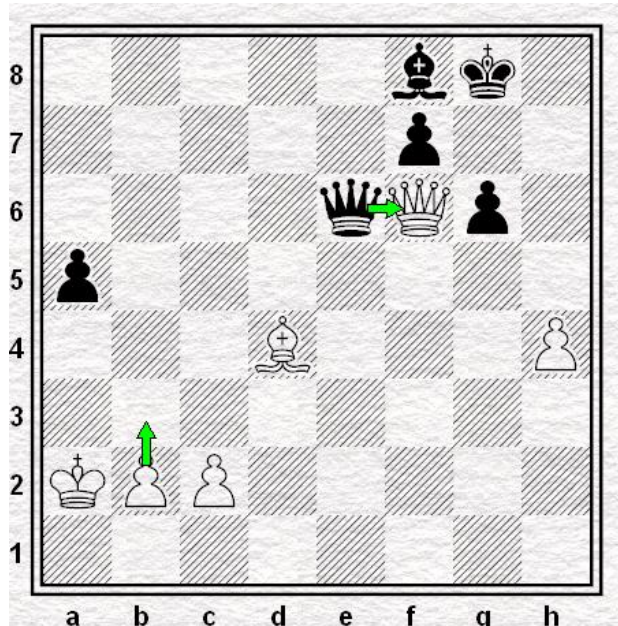
Bijna dezelfde stand als net. Zwart kan nu geen Loper ruilen. En bovendien staat de Koning niet op a1 maar op b1. Help! Wat nu?

Opgave 4: Wit dreigt Df6-h8 mat. Is er nog een verdediging voor zwart?

Zwart kan een tegenaanval starten. Omdat zwart mat in één zet staat, moet zwart ervoor zorgen dat wit schaak komt te staan. Dan mag wit geen Dame naar h8 spelen. Zie je de beginzet?

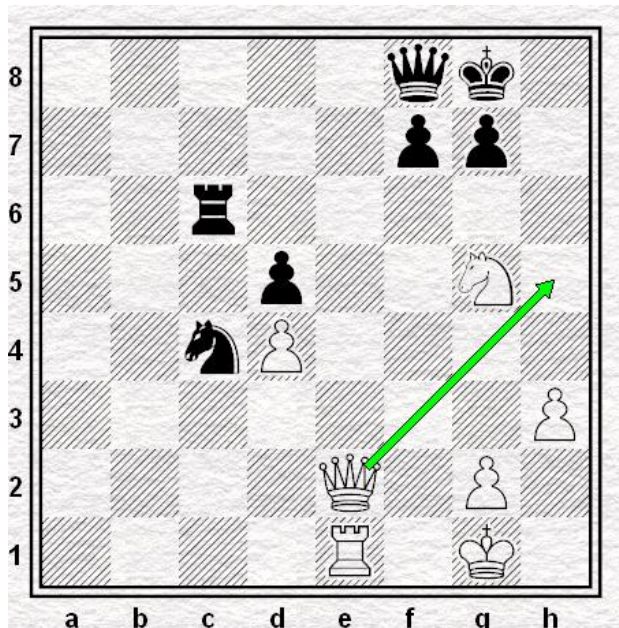
Zwart geeft schaak door zijn Dame op e1 te zetten. De witte Koning moet nu naar a2. Nu kan zwart schaak geven op e6, waarna de aanvaller op f6 geruild kan worden.

Na 1.b2-b3 volgt 1...De6xf6. Zwart heeft zich verdedigd tegen de matdreiging.

Een aanval op h7

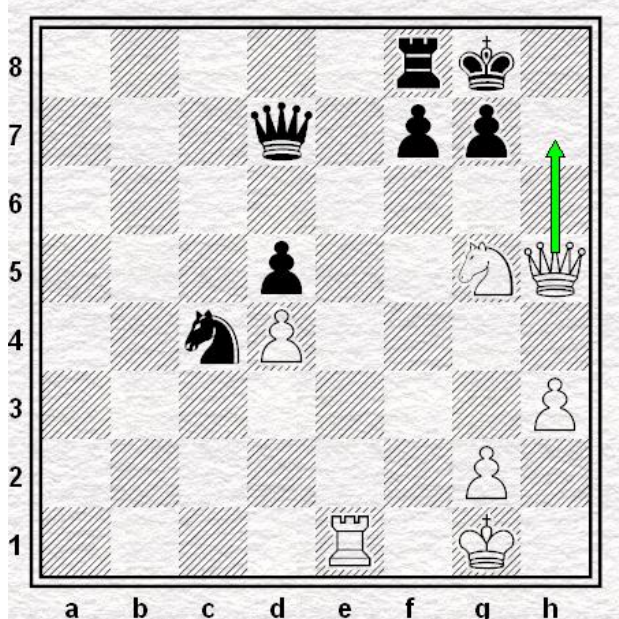
Nog een veel voorkomende aanval zie je in de volgende stelling. Wit speelt De2-h5. Zie je wat er dreigt? Wat kan zwart nog doen?

Opgave 5: Wit speelt 1.De2-h5 en dreigt 2.Dh5-h7 mat. Is er nog een verdediging voor zwart?

Ook in deze stand helpt het maken van vluchtroute niet. Zwart kan wel een stuk tussen plaatsen. Op het veld h6 kan de Toren geparkeerd worden. Wit kan dan geen mat meer geven.

Nog een keer bijna dezelfde stand.

Opgave 6: Wit dreigt Dh5-h7 mat. Is er nog een verdediging voor zwart?

Ja, ook nu kan zwart nog net verdedigen. Door de Dame naar f5 te spelen is het veld h7 verdedigd.